

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 12 дугаар сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2026/99/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.Shinjlenmagadlahui.ezshaudit.mn Улаанбаатар хот 2025 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр Утас: 70373089, 99023682 Цахим хаяг: Munkhbayarsh@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас: 99036806 Цахим хаяг: Batsurenu@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас: 99377479 Цахим хаяг: Battsetsegs@audit.gov.mn Аудит гүйцэтгэсэн: Шинжлэн магадлахуй ЭЗШ аудит ХХК Утас: 99197346, 88114867 Цахим хаяг: Shinjlenmagadlahui.audit@gmail.com
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Бурхантын гудамж-1,14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

**ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ДАРХАН СУМЫН
12 ДУГААР СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Б.ЦОГЗОЛМАА ТАНАА**

№ _____
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 12 дугаар сургуулийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Дархан сумын 12 дугаар сургуулийн 2025 оны нийт төсвийн зарцуулалт, ажил гүйлгээний 85.6 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал болон ажил олгогчоос төлөх НДШ, 2.5 хувийг байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал тус тус эзэлж байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

4526050239

Бусад асуудлын хэсэг

Дархан сумын 12 дугаар сургууль нь байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 зорилтын хүрээнд 15 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 89.05 хувиар тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.МӨНХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

СТ-1А

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>463,487,837.21</u>	<u>279,945,887.79</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	291,678,457.09	87,252,770.97
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	291,678,457.09	87,252,770.97
3121	Төгрөг	291,678,457.09	87,252,770.97
31211	Төрийн сангийн харилцах	291,678,457.09	87,252,770.97
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	171,809,380.12	192,693,116.82
351	Түүхий эд материал	2,444,325.00	2,428,000.00
35130	Эм боох материал	2,444,325.00	2,428,000.00
354	Хангамжийн материал	169,365,055.12	190,265,116.82
35410	Бичиг хэргийн материал	2,046,025.00	1,267,025.00
35420	Аж ахуйн материал	133,819,812.73	171,604,781.30
35450	Барилгын засварын материал	17,500.00	17,500.00
35460	Хүнсний материал	22,692,098.39	6,586,191.52
35470	Бусад хангамжийн материал	10,789,619.00	10,789,619.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,521,419,902.72</u>	<u>2,653,470,218.43</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,521,419,902.72	2,653,470,218.43
392	Биет хөрөнгө	1,633,867,902.72	1,765,918,218.43
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,176,485,871.00	1,176,485,871.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(267,559,156.67)	(310,612,477.49)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	282,574,999.75	264,950,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,551,666.57)	(23,547,916.67)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	448,772,653.33	602,613,542.06
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(167,606,385.88)	(215,888,440.02)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	238,219,334.34	337,386,870.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(87,248,997.00)	(108,931,588.51)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	71,419,006.16	89,698,506.16
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,343,406.82)	(63,267,631.88)
39217	Ном	10,705,651.08	17,031,482.98
393	Биет бус хөрөнгө	887,552,000.00	887,552,000.00
39301	Програм хангамж	2,536,800.00	2,536,800.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,536,800.00)	(2,536,800.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	894,171,636.00	894,171,636.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,619,636.00)	(6,619,636.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,984,907,739.93</u>	<u>2,933,416,106.22</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
413	Өглөг	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,984,907,739.93</u>	<u>2,933,416,106.22</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,984,907,739.93	2,933,416,106.22
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,667,036,798.97	1,667,036,798.97
51101	Өмч: - төрийн	1,667,036,798.97	1,667,036,798.97
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,317,870,940.96	1,266,379,307.25
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	815,087,668.45	1,317,870,940.96
51220	Тайлант үеийн үр дүн	502,783,272.51	(51,491,633.71)
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	-	-

6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2,984,907,739.93</u>	<u>2,933,416,106.22</u>
---	--	--------------------------------	--------------------------------

СТ-2А

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,476,128,919.35	2,243,415,937.81
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	339,739,319.35	275,969,937.81
120	Нийтлэг татварын бус орлого	339,739,319.35	275,969,937.81
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,940,800.00	1,001,100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	940,800.00	436,100.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	565,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	316,049,587.35	258,564,957.09
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	12,748,932.00	16,403,880.72
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,136,389,600.00	1,967,446,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,093,889,600.00	1,876,209,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,093,889,600.00	1,876,209,300.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42,500,000.00	91,236,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,500,000.00	91,236,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,970,717,429.56	2,289,032,571.61
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,970,717,429.56	2,289,032,571.61
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,888,164,094.25	2,216,538,443.03
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,396,469,735.42	1,629,094,111.16
210101	Үндсэн цалин	874,696,787.01	949,871,113.91
210102	Нэмэгдэл	475,047,331.44	580,808,688.83
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	41878219.59
210104	Урамшуулал	46,725,616.97	56,536,088.83
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	187,675,800.00	215,820,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	127,619,700.00	141,630,673.63
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,014,100.00	17,265,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,506,900.00	8,632,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,506,900.00	8,632,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,028,200.00	39,658,226.37
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	49,047,954.16	54,278,105.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,637,555.58	21,360,381.40
210302	Түлш, халаалт	22,594,328.68	23,407,776.92
210303	Цэвэр, бохир ус	8,816,069.90	9,509,947.32

2105	Нормативт зардал	29,385,148.93	44,512,887.65
210502	Хоол, хүнс	29,385,148.93	44,512,887.65
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,381,450.00	33,000,000.00
210604	Урсгал засвар	7,381,450.00	33,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,054,647.92	27,217,049.96
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	940,800.00	436,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	11,113,847.92	26,780,949.96
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	206,149,357.82	212,616,188.62
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	41,279,905.00	60,681,497.15
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,299,250.00	12,246,250.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	152,570,202.82	139,688,441.47
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	82,553,335.31	72,494,128.58
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	71,201,289.47	68,535,534.22
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	49,644,689.47	68,535,534.22
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,556,600.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	11,352,045.84	3,958,594.36
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,352,045.84	3,958,594.36
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>505,411,489.79</u>	<u>(45,616,633.80)</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	<u>2,628,217.28</u>	<u>5,874,999.91</u>
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	<u>2,628,217.28</u>	<u>5,874,999.91</u>
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(2,628,217.28)	(5,874,999.91)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>502,783,272.51</u>	<u>(51,491,633.71)</u>

СТ-3А

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/ төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,147,330,400.00</u>	<u>1,968,447,100.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	<u>10,940,800.00</u>	<u>1,001,100.00</u>
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,940,800.00	1,001,100.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,940,800.00	1,001,100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	940,800.00	436,100.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	565,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>2,136,389,600.00</u>	<u>1,967,446,000.00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,093,889,600.00	1,876,209,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,093,889,600.00	1,876,209,300.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42,500,000.00	91,236,700.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,500,000.00	91,236,700.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,888,070,962.84</u>	<u>2,153,823,986.12</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,888,070,962.84	2,153,823,986.12
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,807,426,917.00	2,099,185,691.76
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,427,525,064.62	1,629,094,111.16
210101	Үндсэн цалин	859,361,494.78	949,871,113.91
210102	Нэмэгдэл	521,437,952.87	580,808,688.83
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	41,878,219.59
210104	Урамшуулал	46,725,616.97	56,536,088.83
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	187,675,800.00	215,820,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	127,619,700.00	141,630,673.63
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,014,100.00	17,265,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,506,900.00	8,632,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,506,900.00	8,632,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,028,200.00	39,658,226.37
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	49,047,954.16	54,278,105.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,637,555.58	21,360,381.40
210302	Түлш, халаалт	22,594,328.68	23,407,776.92
210303	Цэвэр, бохир ус	8,816,069.90	9,509,947.32
2105	Нормативт зардал	47,155,810.00	46,200,515.00
210502	Хоол, хүнс	47,155,810.00	46,200,515.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,200,000.00	33,000,000.00
210604	Урсгал засвар	14,200,000.00	33,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,736,488.22	27,217,049.96
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	940,800.00	436,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	19,795,688.22	26,780,949.96
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,085,800.00	93,575,810.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,820,200.00	82,636,810.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,265,600.00	10,939,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	80,644,045.84	54,638,294.36
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	69,292,000.00	50,679,700.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	47,735,400.00	50,679,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж,шагнал урамшуулал	21,556,600.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	11,352,045.84	3,958,594.36
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,352,045.84	3,958,594.36
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>259,259,437.16</u>	<u>(185,376,886.12)</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	47,819,400.00	19,048,800.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	47,819,400.00	19,048,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	47,819,400.00	19,048,800.00
223001	Бусад хөрөнгө	47,819,400.00	19,048,800.00

6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(47,819,400.00)</u>	<u>(19,048,800.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	≡	≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	211,440,037.16	(204,425,686.12)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	80,238,419.93	291,678,457.09
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	291,678,457.09	87,252,770.97

СТ-4А

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагд сан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,667,036,798.97	815,087,668.45	2,482,124,467.42
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	502,783,272.51	502,783,272.51
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,667,036,798.97	1,317,870,940.96	2,984,907,739.93
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,667,036,798.97	1,317,870,940.96	2,984,907,739.93
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	(51,491,633.71)	(51,491,633.71)
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,667,036,798.97	1,266,379,307.25	2,933,416,106.22

ТГ

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,341,787,300.00	2,168,914,191.76	172,873,108.24	92.62

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,341,787,300.00	2,168,914,191.76	172,873,108.24	92.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,284,486,700.00	2,118,234,491.76	166,252,208.24	92.72
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,756,660,300.00	1,629,094,111.16	127,566,188.84	92.74
210101	Үндсэн цалин	1,198,156,800.00	942,747,913.91	255,408,886.09	78.68
210102	Нэмэгдэл	528,708,900.00	580,808,688.83	-52,099,788.83	109.85
210103	Унаа хоолны нэмэгдэл		41,878,219.59	-41,878,219.59	
210104	Урамшуулал	29,794,600.00	63,659,288.83	-33,864,688.83	213.66
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	219,582,500.00	215,820,100.00	3,762,400.00	98.29
210201	Тэтгэврийн даатгал	149,316,100.00	141,630,673.63	7,685,426.37	94.85
210202	Тэтгэмжийн даатгал	17,566,600.00	17,265,400.00	301,200.00	98.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,783,300.00	8,632,900.00	150,400.00	98.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,783,300.00	8,632,900.00	150,400.00	98.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	35,133,200.00	39,658,226.37	-4,525,026.37	112.88
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	76,070,200.00	54,278,105.64	21,792,094.36	71.35
210301	Гэрэл, цахилгаан	25,133,200.00	21,360,381.40	3,772,818.60	84.99
210302	Түлш, халаалт	40,384,000.00	23,407,776.92	16,976,223.08	57.96
210303	Цэвэр, бохир ус	10,553,000.00	9,509,947.32	1,043,052.68	90.12
2105	Нормативт зардал	47,582,500.00	46,200,515.00	1,381,985.00	97.1
210502	Хоол, хүнс	47,582,500.00	46,200,515.00	1,381,985.00	97.1
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	33,000,000.00	33,000,000.00	-	100
210604	Урсгал засвар	33,000,000.00	33,000,000.00	-	100
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	28,082,000.00	27,217,049.96	864,950.04	96.92
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	436,100.00	436,100.00	-	100
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	27,645,900.00	26,780,949.96	864,950.04	96.87
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	123,509,200.00	112,624,610.00	10,884,590.00	91.19
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	112,562,200.00	101,685,610.00	10,876,590.00	90.34
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,947,000.00	10,939,000.00	8,000.00	99.93
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	57,300,600.00	50,679,700.00	6,620,900.00	88.45
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	57,300,600.00	50,679,700.00	6,620,900.00	88.45
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	57,300,600.00	50,679,700.00	6,620,900.00	88.45

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох	-			
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-			
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-			
2230	Дотоод эх үүсвэрээр	-			
223001	Бусад хөрөнгө	-			
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,341,787,300.00	1,964,488,505.64	168,914,513.88	92.79
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,019,108,400.00	1,963,487,405.64	50,661,300.00	97.44
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,910,038,200.00	1,876,209,300.00	33,828,900.00	98.23
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого				
132001	Орон нутгийн төсвөөс	109,070,200.00	87,278,105.64	21,792,094.36	80.02
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС		1,001,100.00	1,001,100.00	100
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	436,100.00	-436,100.00	100
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	565,000.00	-565,000.00	100
3	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		291,678,457.09	-291,678,457.09	
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		87,252,770.97	-87,252,770.97	
7	Төсвийн байгууллага	1	1	0	100
8	Удирдах ажилтан	1	1	0	100
9	Гүйцэтгэх ажилтан	43	43	0	100
10	Үйлчлэх ажилтан	10	10	0	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар илэрсэн нийт 213,000.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа¹ аудитын явцад залруулав. Үүнд:

- Түүвэр тооллогоор ашиглалтын хугацаа дууссан, ашиглалтын шаардлага хангахаа больсон хөрөнгийг бүртгэлээс хасаж, актлаагүй байх тодорхой арга хэмжээ аваагүй, хагас жилийн хөрөнгийн тооллого хийж тооцоо бодоогүй, солонгосын хөрөнгө оруулалтаар ирсэн компьютер тоног төхөөрөмж, номын

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

сангийн тавилга эд хогшлыг бүртгэж хөрөнгийг байгууллагуудаас ирсэн хөрөнгүүдийг санхүүгийн тайланд орлого авч бүртгээгүй нь “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна”, 72 дугаар зүйлийн 4-д “Тооллогын комисс дараах үүрэгтэй:” 5/ эвдэрсэн, гэмтсэн, чанар байдлаа алдсанаас хэрэгцээнд тохирохгүй болсон тухайн үеийн зах зээлийн үнийн жишгээс хэт өндөр үнээр авсан, хэт доогуур үнээр борлуулсан үндсэн хөрөнгө, түүхий эд, бараа материалын үнэ бүхий зүйлийн жагсаалтыг илрүүлж гэм буруутай хүмүүсээр төлүүлэх буюу данснаас хасуулах тухай саналаа тавих” гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын “үнэн зөв байдал”, “оршин байх” батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүй байна.

Мөн илэрсэн 19,143.3 мянган төгрөгийн зөрчил²-д 2,512.2 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 12,448.2 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага, 4,182.9 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмж хүргүүлээ. Үүнд:

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар 2 төлбөрийн акт тогтоосон болно.

- Боловсролын байгууллагын багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх хөтөлбөрийн Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтад хамрагдсан эрхлэгч Бат-Өлзийд 600.00 мянган төгрөг олгосон “Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны “Хувьсах зардлын хэмжээ, итгэлцүүр, журам батлах тухай” 39 дүгээр тогтоолоор баталсан Хувьсах зардал болон гүйцэтгэл, үр дүнд суурилан санхүүжүүлэх журам” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй нь эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

---

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

- Хүнсний бараа материалын түүвэр тооллогоор нөөц ихтэй бараа материалыг тоолоход 102 кг мах, 30 кг чацаргана, 1кг алим, 1 кг банана дутагдсан ба склад агааржуулалт байхгүй олон нөөцтэй муудах эрсдэлтэй, мөн муудсан алим банана байсан ба мах хийсэн хөргөгчийн таг мөөгөнцөр маягийн хир бохир ихтэй байсан. Мөн муудаж хөгзөрсөн гоймон 6 кг аж ахуйн складанд 1,912.2 мянган төгрөгийн бараа материал байсан нь “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна”, 72 дугаар зүйлийн 4-д "Тооллогын комисс дараах үүрэгтэй:" 5/ эвдэрсэн, гэмтсэн, чанар байдлаа алдсанаас хэрэгцээнд тохирохгүй болсон тухайн үеийн зах зээлийн үнийн жишгээс хэт өндөр үнээр авсан, хэт доогуур үнээр борлуулсан үндсэн хөрөнгө, түүхий эд, бараа материалын үнэ бүхий зүйлийн жагсаалтыг илрүүлж гэм буруутай хүмүүсээр төлүүлэх буюу данснаас хасуулах тухай саналаа тавих” гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал", "оршин байх" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар 3 албан шаардлага өгсөн болно.

- Боловсролын газрын даргын 2025 оны А/94 дүгээр тушаалыг үндэслэн хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцан ажилласны нэмэгдэл хөлсөнд нийт 2,144.00 мянган төгрөг авч, хууль тогтоомжийн хүрээнд хяналт тавих чиг үүргээ хэрэгжүүлээгүй нь “Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д “Төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах”, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.1-д “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах, хөдөлмөрийн нөхцөлийг сайжруулах, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, хяналт тавих үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын захирал /эзэн/, ажил олгогч шууд хариуцна”, 27.6-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан бүтцийн жишиг, ажилтны орон тооны норматив, зөвлөлийн ажиллах үлгэрчилсэн журмыг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална", Хөдөлмөрийн сайдын 2015 оны А/114 дүгээр тушаалын 1.В дэх хэсэгт "Төрийн болон төрийн үйлчилгээний төсвийн байгууллага ажилтны тооноос хамаарахгүйгээр Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудлыг аль нэг ажилтанд хавсран хариуцуулна. Хавсран ажиллуулсан тохиолдолд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 50 дугаар зүйлд заасны дагуу үндсэн ажлын цалингийн 40 хүртэлх хувийн нэмэгдэл хөлс олгоно" нийцэхгүй байна.
- Тус сургуулийн нягтлан бодогч Б.Одсайхан 1,636.95 мянган төгрөг, нярав Д.Дэлгэрмаа 1,160.25 мянган төгрөгийг Боловсролын сайдын 2025 оны 08 дугаар сарын 07-ны өдрийн 1/3492 тоот албан бичиг, сургуулийн захирлын 2025 оны 08 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/55 дугаар тушаалыг тус тус үндэслэн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар “өөрчлөлтгүй” дүгнэлт авсан тул нэг сарын үндсэн цалинг 1 дахин нэмэгдүүлж, 2,797.20 мянган төгрөгийн урамшуулал олгосон нь төрийн албан хаагчийн үр дүнгийн урамшуулалтай давхардсан нь “Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" Монгол Улсын Засгийн

газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4-т "Төрийн албаны тухай хуульд тусгайлан зааснаас өөрөөр төрийн албан хаагчид нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс тогтоохгүй байхыг төсвийн байгууллагын төсвийн ерөнхийлөн захирагч, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, төсвийн шууд захирагч нарт даалгасгай", "Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 4.8-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн албан хаагчид албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 15 хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг сар бүр тооцож, улирал бүр олгоно" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

- Боловсрол Шинжлэх Ухааны сайдын тушаалаар тоног төхөөрөмж авах нөхөн хангалтын зардлаас гал тогооны тоног төхөөрөмж 7,507.00 төгрөг худалдан авсан нь "Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5. батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", БШУС-ын 2024 оны 05 дугаар сарын 06-ны өдрийн 1а/1838 тоот албан бичигт "2024 оны нөхөн хангалтын зардлын төсвийн хуваарилалтыг сургууль, цэцэрлэг бүрээр хуваарилан 2024.04.18-ны өдрийн А/181 тоот тушаалаар баталсан заалттай нийцэхгүй байна.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар 3 зөвлөмж өгсөн болно.

5.3.1 Хичээл практикийн зардалтай холбоотой асуудал

5.3.1.1 Илрүүлэлт:

Сургалтын цахим систем англи хэлний Pearson, математикийн Эдүтэн хөтөлбөрүүдийн гэрээг дүгнээгүй, ашиглалт түүний хандалт, хэрэгжүүлэлт, гүйцэтгэлийн 4,182.9 мянган төгрөгийн үр дүнг тооцоогүй нь "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "иж бүрэн байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.3.1.1 Өгсөн зөвлөмж:

Сургалтын цахим систем англи хэлний Pearson, математикийн Эдүтэн хөтөлбөрүүдийн гэрээг дүгнэж, ашиглалт түүний хандалт, хэрэгжүүлэлт, гүйцэтгэл үр дүнг тооцооцож цаашид дээрх алдааг давтан гаргахгүй байх.

5.3.2 Мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

5.3.2.1 Илрүүлэлт:

Спорт заалны ашиглалтын орлогыг төсөвт төвлөрүүлж ажиллаагүй, гэрээ байгуулаагүй, ашиглуулах журам заавар тодорхой бус, мөн насан туршийн боловсрол сургуультай байр ашиглалтын гэрээ байгуулаагүй нь "Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-т "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т

"Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө", 8 дугаар зүйлийн 8.2-т "Энэ хуулийн 4.4-т заасан байгууллага нь Төсвийн тухай хуулийн 26.3-т нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргана.", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах;" гэж заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал", "оршин байх" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

5.3.2.1 Өгсөн зөвлөмж:

Түрээсийн хүнсний худалдагчгүй машин тавьж ашиглалтын орлогыг төсөвт төвлөрүүлж ажиллах, талбай хэмжээ 6 м² гэрээ байгуулж, ашиглуулах журам заавартай болж цаашид дээрх алдааг давтан гаргахгүй байх.

5.3.4 Тээврийн хэрэгсэл данстай холбоотой асуудал

5.3.4.1 Илрүүлэлт:

БЕГ-ын хөрөнгө оруулалтаар Хьюндай Каунти маркийн 264,950.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй хүүхдийн автобусыг 2024 оны орлого авсан, одоогийн байдлаар ашиглалтгүй байна. Сургуулийн гражид парктасан байдалтай байгаа ба эцэг эхчүүд байгууллагын ажилтан гадагшаа авч явдаг гэсэн боловч ашиглалтын орлогыг төсөвт төвлөрүүлж ажиллаагүй, гэрээ байгуулаагүй, ашиглуулах журам заавар тодорхой бус нь "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна" гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.3.4.1 Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийг зөв зохистой удирдаж, батлагдсан төсвийн хүрээнд зардал гаргаж, авлага үүсгэхгүй ажиллах.

Дээрх Акт албан шаардлага, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5³-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үнэ төлбөргүй	1	213,000.0			1	213,000.0	1	213,000.0				

ирсэн хөрөнгийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй												
Дүн	1	213,000.0			1	213,000.0	1	213,000.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Завса рын ауди таар залруулсан		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ХАБЭА хавсран ажилласны нэмэгдэл хөлсөнд хяналт тавих чиг үүргээ хангаагүй ,	1	2,144.0			1	2,144.0		-				
Балансын урамшууллыг улирлын үр дүнгийн урамшуулалтай давхардуулж олгосон	1	2,797.2			1	2,797.2						
Багш, ажиллагсдын мэргэжил дээшлүүлэх зардлаас ХАБЭА-н сургалтын төлбөр олгосон	1	600.0	1	600.0								
Хүнсний материалын тооллогоор бараа материал дутсан болон нөөцийн мөх муудсан	1	1,912.2	1	1,912.2								
Сургалтын цахим систем	1	4,182.9					1	4,182.9				

дээр гэрээ дүгнээгүй, хэрэгжилт гүйцэтгэл үр дүнг тооцоогүй												
Каунти маркийн автомашины зориулалтын дагуу ашиглаагүй байгууллагын гражид байрлуулсан мөн эцэг эхийн хэраэгцээнд ашигласан орлогыг төсөвт төвлөрүүлээгүй, гэрээ байгуулагүй	1	0					1	0				
Насан туршийн боловсрол сургуультай байр ашиглалтын гэрээ байгуулагүй	1	0					1	0				
Спорт заалны ашиглалтын орлогыг төсөвт төвлөрүүлж ажиллаагүй, гэрээ байгуулагүй, ашиглуулах журам заавар тодорхой бус байна.	1	0					1	0				
Нөхөн хангалтын зардлаас гал тогооны тоног төхөөрөмж худалдан авсан	1	7,507.0			1	7,507.0						
Дүн	10	19,143.3	2	2,512.2	3	12,448.2	4	4,182.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулаагүй байх	2	166,935.58	-	-	-	-	2	166,935.58
Нийт дүн	2	166,935.58	-	-	-	-	2	166,935.58

ААБ 5.3: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫГ ҮНЭЛЖ, ШИЙДВЭРЛЭХ

Байгууллагын нэр: Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 12 дугаар сургууль

Тайлант хугацаа: 2025 он завсрын аудит

№	АГАДҮТ	АГАДҮТ-ийн дэд анги	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн /мянган төгрөгөөр/	Материал-лаг эсэх	Үр өгөөжөөр тооцох эсэх	Шалгуур үзүүлэлт		Алдаа зөрчлийн ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Гаргасан шийдэл
							стандартын заалт	хууль тогтоомжийн заалт			
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	16
В САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН ЗӨРЧИЛ											
1	Балансын данстай холбоотой асуудал	Үндсэн хөрөнгө Тоног төхөөрөмж	Түүвэр тооллогоор ашиглалтын хугацаа дууссан, ашиглалтын шаардлага хангахаа больсон хөрөнгийг бүртгэлээс хасаж, актлаагүй байх тодорхой арга хэмжээ аваагүй, хагас жилийн хөрөнгийн тооллого хийж тооцоо бодоогүй, солнгосын хөрөнгө оруулалтаар ирсэн компьютер тоног төхөөрөмж, номын сангийн тавилга эд хогшлыг бүртгэж хөрөнгийг байгууллагуудаас ирсэн хөрөнгүүдийг санхүүгийн тайланд орлого авч бүртгээгүй байна.	213,000.0	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-17 Үндсэн хөрөнгө, НББОУС-16 Үндсэн хөрөнгө, MNS-6817-4:2020 стандартын 5.2.1.7.2 Иж бүрэн байх-санхүүгийн тайланд өгөх дүгнэлтэд нөлөөлж	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна", 72 дугаар зүйлийн 4-д "Тооллогын комисс дараах үүрэгтэй:" 5/ эвдэрсэн, гэмтсэн, чанар байдлаа алдсанаас хэрэгцээнд тохирохгүй болсон тухайн үеийн зах зээлийн үнийн жишгээс хэт	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Зөвлөмж өгөх	

2	Балансын данстай холбоотой асуудал	Бараа материал	Хүнсний бараа материалын түүвэр тооллогоор нөөц ихтэй бараа материалыг тоолоход 102 кг мах, 30 кг чацаргана, 1кг алим, 1 кг банана дутагдсан ба склад агааржуулалт байхгүй олон нөөцтэй муудах эрсдэлтэй, мөн муудсан алим банана байсан ба мах хийсэн хөргөгчийн таг мөөгөнцөр маягийн хир бохир ихтэй байсан. Мөн муудаж хөгзөрсөн гоймон 6 кг аж ахуйн складанд байсан.	1,912.2	Тийм	Тийм	болзошгүй гүйлгээ, үйл явдал, дансны үлдэгдэл, тодруулгыг орхигдуулалгүй тусгасан байх	өндөр үнээр авсан, хэт доогуур үнээр борлуулсан үндсэн хөрөнгө, түүхий эд, бараа материалын үнэ бүхий зүйлийн жагсаалтыг илрүүлж гэм буруутай хүмүүсээр төлүүлэх буюу данснаас хэсүүлэх тухай саналаа тавих" гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал", "оршин байх" батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох
	Ажил гүйлгээний анги	Хяналтын зардал	Сургалтын цахим систем англи хэлний Pearson, математикийн Эдүгэн хөтөлбөрүүдийн гэрээг дүгнээгүй, ашиглалт түүний хандалт, хэрэгжүүлэлт, гүйцэтгэл үр дүнт тооцоогүй байна.	4,182.9	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-30 Санхүүгийн хэрэглүүр: тодруулга, НББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга, MNS-6817:4:2020 стандартын 5.2.1.7.4 Голч, бодитой байх, санхүүгийн тайланд багтсан мэдээлэл ямар нэгэн нөлөөнд автаагүй байх.	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "иж бүрэн байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Зөвлөмж өгөх

4	Ажил гүйцэтгэний анги	Тээврийн хэрэгсэл	УСНБХОУС-17 Үндсэн хөрөнгө оруулалтаар Хьюндай Каунти маркийн 264,950.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй хүүхдийн автобусыг 2024 оны орлого авсан, одоогийн байдлаар ашиглалтгүй байна. Сургуулийн гаражид парктасан байдалтай байгаа ба эцэг эхчүүд байгууллагын ажилтан гадагшаа авч явдаг гэсэн боловч ашиглалтын орлогыг төсөвт төвлөрүүлж ажиллаагүй, гэрээ байгуулаагүй, ашиглуулах журам заавар тодорхой бус байна.	0.0	Тийм	Үгүй	УСНБХОУС-17 Үндсэн хөрөнгө, НБХОУС-16 Үндсэн хөрөнгө, MNS-6817-4:2020 стандартын 5.2.1.7.2 Иж бүрэн байх-санхүүгийн тайланд өгөх дүгнэлтэд нөлөөлж болзошгүй гүйцээ, үйл явдал, дансны үлдэгдэл, тодруулгыг орхигдуулалгүй тусгасан байх	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө харуцна" гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн зөв байдал" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Зөвлөмж өгөх	
5	Ажил гүйцэтгэний анги	Мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой	Насан туршийн боловсрол сургуультай байр ашиглалтын гэрээ байгуулаагүй байна.		Тийм	Тийм	УСНБХОУС-30 Санхүүгийн хэрэглүүр: тодруулга, НБХОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга, MNS-6817-4:2020 стандартын 5.2.1.7.4 Голч, бодитой байх, санхүүгийн тайланд багтсан мэдээлэл ямар нэгэн нөлөөнд автаагүй байх.	Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-т "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т "Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө", 8 дугаар зүйлийн 8.2-т "Энэ хуулийн 4.4-т заасан байгууллага нь Төсвийн тухай хуулийн 26.3-т нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргана.", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах;" гэж заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэн	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох	
	Ажил гүйцэтгэний анги	Мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой	Спорт заалны ашиглалтын орлогыг төсөвт төвлөрүүлж ажиллаагүй, гэрээ байгуулаагүй, ашиглуулах журам заавар тодорхой бус байна.		Тийм	Тийм			Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Төлбөрийн акт тогтоох	

7	Ажил гүйцэтгэлийн ажлыг	Мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой	Хүүхдийн үдийн хоолыг бэлтгэн нийлүүлэх, худалдан авалтыг төндөр шалгаруулалтын журмыг хэрэглэхээс зайлсхийж, шууд гэрээ байгуулсан.	0.0	Тийм	Үгүй	УСНББОУС-30 Санхүүгийн хэрэглүүр: тодруулга, НББОУС-1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга, MNS-6817:4:2020 стандартын 5.2.1.7.4 Голч, бодитой байх, санхүүгийн тайланд багтсан мэдээлэл ямар нэгэн нөлөөнд автаагүй байх.	Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "хариуцлагатай байх", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.3-т Захиалагч шууд худалдан авах, харьцуулалтын аргыг хэрэглэх зорилгоор батлагдсан төсөвт өртгийг хувааж худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахыг хориглоно гэж заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой	Зөвлөмж өгөх
Дүн				219,095.1						
C САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТААР ШАЛГАСАН НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН АСУУДАЛ										
Дүн				-						
Бүгд дүн				219,095.1						

Бэлтгэсэн:
Аудитор *В. Королбат* Б.Хоролбат Огноо:

Хангасан:
Аудитын менежер *Я.Магсаржалам* Я.Магсаржалам Огноо:

Шанхалан магадлахуй ЭЗН аудит *С.Оргил* С.Оргил Огноо:

Танилцаж зөвшөөрсөн:

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 12 дугаар сургуулийн захирал *Б.Цогзолмаа* Б.Цогзолмаа

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 12 дугаар сургуулийн нягтлан бодогч *Б.Одсайхан* Б.Одсайхан

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 12 дугаар сургуулийн нярав *Д.Дэлгэрмаа* Д.Дэлгэрмаа

